

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**Національний авіаційний університет**

Факультет транспорту, менеджменту і логістики

Кафедра організації авіаційних перевезень

УЗГОДЖЕНО

Декаан ФТМЛ

Т. Мостенська

«17» 06 2021 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

А. Полухін

«24» 06 2021 р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

«Авіатранспортна політика та планування»

Освітньо-професійна програма: «Організація перевезень і управління на транспорті (повітряному)»

Галузь знань: 27 «Транспорт»

Спеціальність: 275 «Транспортні технології (на повітряному транспорті)»

Спеціалізація: 275.04 «Транспортні технології (на повітряному транспорті)»

Форма навчання	Сем.	Усього (год. / кредитів ECTS)	ЛКЦ	ПР.З	Л.З	СРС	ДЗ / РГР / К.р	КР / КП	Форма сем. контролю
Денна	1	120/4,0	17	–	17	86	–	–	диф.залік 1с
Заочна	1	120/4,0	6	–	6	108	К.р.-1с	–	диф.залік 1с

Індекс: НМ-7-275-1/21-3.2НМ-7-275-13/21-3.2**СМЯ НАУ РП 19.01–01–2021**

Система менеджменту якості.
Робоча програма
навчальної дисципліни
«Авіатранспортна політика та
планування»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
РП 19.01-01-2021

Стор. 2 із 9

Робочу програму навчальної дисципліни «Авіатранспортна політика та планування» розроблено на основі освітньо-професійної програми «Організація перевезень і управління на транспорті (повітряному)», навчальних та робочих навчальних планів №НМ-7-275-1/21, №РМ-7-275-1/21 та №НМ-7-275-1з/21, №РМ-7-275-1з/21 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Магістр» за спеціальністю 275 «Транспортні технології (на повітряному транспорті)», спеціалізацією 275.04 «Транспортні технології (на повітряному транспорті)» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробила
доцент кафедри

організації авіаційних перевезень

Т.А. Дерев'янку

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри освітньо-професійної програми «Організація перевезень і управління на транспорті (повітряному)», спеціальності 275 «Транспортні технології (на повітряному транспорті)», спеціалізації 275.04 «Транспортні технології (на повітряному транспорті)» – кафедри організації авіаційних перевезень, протокол № 9 від 17.05.2021р.

Гарант освітньо-професійної програми Висоцька І.І.

Завідувач кафедри Шевчук Д.О.

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради факультету транспорту, менеджменту і логістики, протокол № 8 від «09» 06 2021р.

Голова НМРР Шевченко І.В.

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Контрольний примірник

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Авіатранспортна політика та планування»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.01–01–2021
		Стор. 3 із 9	

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Пояснювальна записка	4
1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни	4
1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна	4
1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна	4
1.4. Міждисциплінарні зв'язки	4
2. Програма навчальної дисципліни	5
2.1. Зміст навчальної дисципліни	5
2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля	5
2.3. Тематичний план	6
2.4. Завдання на контрольну (домашню) роботу (ЗФН).....	6
2.5. Перелік питань для підготовки до підсумкової контрольної роботи	6
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	6
3.1. Методи навчання	6
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна)	7
3.3. Інформаційні ресурси в Інтернет	7
4. Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь	7

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Авіатранспортна політика та планування»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.01–01–2021
		Стор. 4 із 9	

ВСТУП

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни «Авіатранспортна політика та планування» розроблена на основі «Методичних рекомендацій до розроблення і оформлення робочої програми навчальної дисципліни денної та заочної форм навчання», затверджених наказом ректора від 29.04.2021 № 249/од, та відповідних нормативних документів.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни.

Дана дисципліна є складовою теоретичною основою знань та вмінь для вивчення технологічних дисциплін підготовки фахівців в області організації перевезень.

Метою викладення дисципліни є формування у слухачів дослідницьких навичок з теорії та практики формування авіатранспортної політики міжнародного і вітчизняного рівнів, планування розвитку її окремих складових, а також з правових та економічних проблем авіаційної системи.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- дослідження змісту та розвитку авіатранспортної політики та планування;
- визначення особливостей авіатранспортної політики та планування.

1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна.

- Відшуковувати необхідну інформацію у науково-технічній літературі, базах даних, інших джерелах, аналізувати і об'єктивно оцінювати інформацію у сфері транспортних систем і технологій та з дотичних міжгалузевих проблем;
- Вільно обговорювати державною та іноземною мовами питання професійної діяльності, проектів та досліджень у сфері транспортних систем і технологій усно і письмово;
- Приймати ефективні рішення у сфері транспортних систем і технологій з урахуванням технічних, соціальних, економічних та правових аспектів, генерувати і порівнювати альтернативи, оцінювати потрібні ресурси і обмеження, аналізувати ризики;
- Забезпечувати безпеку людей і навколишнього середовища під час професійної діяльності та реалізації проектів у сфері транспортних систем і технологій;
- Виявляти наукову сутність проблем у професійній сфері, планувати та здійснювати відповідні наукові і прикладні дослідження;
- Презентувати результати науково-дослідницької діяльності, готувати наукові публікації, брати участь у науковій дискусії на наукових конференціях, симпозіумах та здійснювати педагогічну діяльність у закладах освіти.

1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна.

- Здатність працювати в міжнародному контексті;
- Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- Здатність розробляти проекти та управляти ними;
- Здатність проводити дослідження на відповідному рівні;
- Здатність до дослідження і управління функціонуванням транспортних систем та технологій;
- Здатність використовувати знання нормативно-правової бази, яка визначає функціонування авіатранспортної галузі, закони й принципи функціонування складних систем у поєднанні із потрібними математичними інструментами для опису функціонування і розвитку авіаційних транспортних технологій.

1.4. Міждисциплінарні зв'язки.

Дана дисципліна базується на знаннях таких дисциплін, як «Методологія прикладних досліджень у сфері транспортних технологій (за видами)», «Управління проектами в транспортній галузі», «Управління в інтегрованих транспортних системах», «Управління ланцюгами постачань та логістичними центрами» та є базою для вивчення подальших дисциплін, а саме: «Математичні методи моделювання та оптимізації транспортних систем і процесів», «Науково-дослідна практика у сфері організації перевезень і управління на транспорті (повітряному)».

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Авіатранспортна політика та планування»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.01–01–2021
		Стор. 5 із 9	

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Зміст навчальної дисципліни

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з одного навчального модулю, а саме:

– навчального модуля № 1 «**Методологічні аспекти авіатранспортної політики та планування**», який є логічною завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля

Модуль № 1 «Методологічні аспекти авіатранспортної політики та планування»

Інтегровані вимоги модуля №1:

- знати зміст та розвиток авіатранспортної політики та планування;
- вміти визначати особливості авіатранспортної політики та планування.

Тема 1. Цілі та основні принципи авіатранспортної політики та планування. Цілі авіатранспортної політики та планування. Документи, на яких ґрунтується авіатранспортна політика та планування. Загальні принципи авіатранспортної політики та планування. Загальні положення авіатранспортної політики та планування.

Тема 2. Планування провізної ємності авіакомпаній. Типові положення, критерії, цілі і основні принципи регулювання ємності за методами "попереднього визначення", угоди "Бермуди-1" і "вільного визначення".

Тема 3. Положення про тарифи у двосторонніх угодах. Типові положення про тарифи в двосторонніх угодах. Визначення терміну "тариф". Фактори визначення тарифів. Механізми розробки тарифів. Затвердження тарифів. Термін дії встановлених тарифів. Забезпечення дотримання тарифів.

Тема 4. Авіатранспортна політика по відношенню до комерційної діяльності авіакомпаній. Чотири механізми регулювання комерційної діяльності авіакомпаній при виконанні міжнародних повітряних перевезень: наземне обслуговування, переказ валют і перерахування виручки, наймання на роботу іноземного персоналу і продаж і маркетинг авіатранспортних послуг.

Тема 5. Авіатранспортна політика в області національного регулювання авіаційного транспорту. Процес національного регулювання: законодавчий компонент, ліцензійний компонент, спеціальний дозвільний процес. Структура національного регулювання: організаційний компонент, правовий компонент.

Тема 6. Авіатранспортна політика в області багатостороннього регулювання авіаційного транспорту. Процес національного регулювання: законодавчий компонент, ліцензійний компонент, спеціальний дозвільний процес. Структура національного регулювання: організаційний компонент, правовий компонент.

Тема 7. Політика щодо доступу до основного ринку. Права на маршрути. Права на експлуатацію. Права на перевезення. Вплив так званої «шостої свободи» на доступ до ринку.

Тема 8. Політика щодо нерегулярних авіаперевезень. Політика щодо діяльності аеропортів. Характеристики нерегулярних авіаперевезень. Види міжнародних нерегулярних авіаперевезень. Регулювання нерегулярних авіаперевезень. Наземне обслуговування. Виділення "вікон". Приватизація в сфері аеропортового обслуговування.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Авіатранспортна політика та планування»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.01-01-2021
		Стор. 6 із 9	

2.3. Тематичний план.

№ пор	Назва теми (тематичного розділу)	Обсяг навчальних занять (год.)								
		Денна форма навчання				Заочна форма навчання				
		Усього	Лекції	Лаб.заняття	СРС	Усього	Лекції	Лаб.заняття	СРС	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Модуль №1 «Методологічні аспекти авіатранспортної політики та планування»										
1.1	Цілі та основні принципи авіатранспортної політики та планування	1 семестр				1 семестр				
		13	2	2	9	12	1	-	11	
1.2	Планування провізної ємності авіакомпаній	14	2	2	10	12	-	1	11	
1.3	Положення про тарифи у двосторонніх угодах	13	2	2	9	12	1	-	11	
1.4	Авіатранспортна політика по відношенню до комерційної діяльності авіакомпаній	14	2	2	10	14	1	1	12	
1.5	Авіатранспортна політика в області національного регулювання авіаційного транспорту	13	2	2	9	12	-	1	11	
1.6	Авіатранспортна політика в області багатостороннього регулювання авіаційного транспорту	14	2	2	10	12	1	-	11	
1.7	Політика щодо доступу до основного ринку	13	2	2	9	14	1	1	12	
1.8	Політика щодо нерегулярних авіаперевезень. Політика щодо діяльності аеропортів	15	2 1	2	10	13	1	1	11	
1.9	Модульна контрольна робота №1	11	-	1	10	-	-	-	-	
1.10	Контрольна (домашня) робота (ЗФН)	-	-	-	-	8	-	-	8	
1.11	Підсумкова семестрова контрольна робота (ЗФН)	-	-	-	-	11	-	1	10	
Усього за модулем №1		120	17	17	86	120	6	6	108	
Усього за навчальною дисципліною		120	17	17	86	120	6	6	108	

2.4. Завдання на контрольну (домашню) роботу (ЗФН).

Контрольна (домашня) робота з дисципліни виконується з метою закріплення та поглиблення теоретичних та практичних знань та вмінь, набутих у процесі засвоєння навчального матеріалу дисципліни в галузі авіатранспортної політики та планування, які використовуються в подальшому при вивченні багатьох наступних дисциплін професійної підготовки фахівця з базовою та повною вищою освітою.

Дана контрольна робота є важливим етапом у підготовці майбутнього фахівця з організації перевезень і управління на транспорті.

Виконання, оформлення та захист контрольної роботи здійснюється студентом в індивідуальному порядку відповідно до методичних рекомендацій.

Навчальні матеріали затверджуються протоколом засідання випускової кафедри, доводяться до відома студента індивідуально і виконуються відповідно до методичних рекомендацій. Номер варіанту теоретичної частини та завдання дорівнює сумі двох останніх цифр індивідуального навчального плану студента

Час, відведений на виконання роботи – 8 годин самостійної роботи.

2.5. Перелік питань для підготовки до підсумкової контрольної роботи.

Перелік питань та зміст завдань для підготовки до підсумкової контрольної роботи, розробляються провідним викладачем кафедри відповідно до робочої програми, затверджується на засіданні кафедри та доноситься до відома студентів.

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

При вивченні навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:

– пояснювально-ілюстративний метод;

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Авіатранспортна політика та планування»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.01–01–2021
		Стор. 7 із 9	

- метод проблемного викладу;
- репродуктивний метод;
- дослідницький метод.

Реалізація цих методів здійснюється при проведенні лекцій, демонстрацій, самостійному вирішенні задач, роботі з навчальною літературою, аналізі та вирішенні задач.

3.2. Рекомендована література

Базова література

- 3.2.1. Керівництво з регулювання міжнародного повітряного транспорту (Doc 9626), ICAO
- 3.2.2. Політика та інструктивний матеріал в галузі економічного регулювання міжнародного повітряного транспорту (Doc 9587), ICAO
- 3.2.3. Керівництво з прогнозування повітряних перевезень (Doc 8991), ICAO
- 3.2.4. Типові угоди ICAO про повітряні сполучення, видання ICAO.

Допоміжна література

- 3.2.5. Планування діяльності підприємства. Практикум [Текст]: навч. посіб. / [Андреюк Н. В., Скопенко Н. С., Пашнюк Л. О.]; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. - Київ: Київський університет, 2015. - 191 с.
- 3.2.6. Планування комерційної діяльності [Текст]: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Г. М. Тарасюк. - К. : Каравела, 2015. - 400 с.

3.3. Інформаційні ресурси в Інтернет

- 3.3.1. https://www.icao.int/Meetings/atconf6/Documents/Doc%209626_ru.pdf
- 3.3.2. https://www.icao.int/Meetings/atconf6/Documents/Doc%209626_en.pdf
- 3.3.3. https://www.icao.int/Meetings/atconf6/Documents/Doc%209587_ru.pdf
- 3.3.4. https://www.icao.int/Meetings/atconf6/Documents/Doc%209587_en.pdf

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАТЬ ТА ВМІНЬ

Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл.4.1.

Таблиця 4.1

Вид навчальної роботи	Мак кількість балів	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
1 семестр		
Модуль №1 «Методологічні аспекти авіатранспортної політики та планування»		
Види навчальної роботи	бали	бали
Виконання лабораторних робіт (10б x 8)	80 (сумарна)	30 (сумарна)
Виконання контрольної роботи (домашньої)	–	40
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 студент має набрати не менше</i>	<i>48 балів</i>	–
Підсумкова семестрова контрольна робота	–	30
Виконання модульної контрольної роботи №1	20	–
Усього за модулем №1	100	100
Усього за дисципліною	100	

Залікова рейтингова оцінка визначається (в балах та за національною шкалою) за результатами виконання всіх видів навчальної роботи протягом семестру.

	<p>Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Авіатранспортна політика та планування»</p>	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.01–01–2021
		Стор. 8 із 9	

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку.

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

4.4. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка, перераховується в оцінку за національною шкалою та шкалою ECTS.

4.5. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та індивідуального навчального плану студента (залікової книжки), наприклад, так: **92/Відм./A, 87/Добре/B, 79/Добре/C, 68/Задов./D, 65/Задов./E** тощо.

4.6. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Авіатранспортна політика та планування»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.01-01-2021
		Стор. 9 із 9	

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище, ім'я, по батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище, ім'я, по батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				